

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน

จากการดำเนินงาน

Enterprise Risk Management Policy

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลจระเข้มหูน้อย

อำเภอบางปลาม้า

จังหวัดสุพรรณบุรี

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร Enterprise Risk Management Policy

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management Policy) ขององค์การบริหารสวนตำบลจรเข้ใหญ่ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง สามารถนำไปใช้ในการตอบสนอง และปฏิบัติตามในสภาวะวิกฤติ หรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management Policy) ขององค์การบริหารสวนตำบลจรเข้ใหญ่ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าภารกิจของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ด้านการรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน และเชื่อถือได้ ทันเวลา และโปร่งใส รวมทั้งด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

๒. เพื่อให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย มีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมที่จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต

๓. เป็นการจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในหน้าที่

๔. เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการป้องกันมิให้เกิดการทุจริต

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ

๑. Corrective แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด ทำอย่างไรไม่ให้เกิดซ้ำอีก

๒. Detective เผื่อระวังติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดคล้องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้น หรือให้ข้อมูลต่อผู้บริหาร

๓. Preventive ป้องกันหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อกรการทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Worklow ใหม่ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริตได้อีก

๔. Forecasting การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจเกิดขึ้น และป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Known Factor)

ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริตประกอบด้วย

๑. ความเสี่ยงการทุจริตจากการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. ความเสี่ยงการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ความเสี่ยงการทุจริตจากการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การระบุความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรหรือระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่

อาจเกิดความผิดพลาดความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแล ป้องกันรักษา

๒. ความเสี่ยง (Risk) หมายถึงเหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรและเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน

๓. ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึงต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้านดังนี้

๑) ปัจจัยภายนอกคือ ความเสี่ยงที่ไม่อาจสามารถควบคุมได้โดยองค์กร อาทิ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย คู่แข่ง เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ

๒) ปัจจัยภายในคือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร อาทิ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการความรู้/ความสามารถของบุคลากร กระบวนการทำงาน ข้อมูล/ระบบสารสนเทศ/เครื่องมือ

ประเภทความเสี่ยงแบ่งเป็น ๔ ประเภทได้แก่

๑. ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) คือความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ เป้าหมาย พันธกิจ ในภาพรวมขององค์กรที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละประเด็น ยุทธศาสตร์ขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operation Risk) คือความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจำวันหรือการดำเนินงานปกติ ที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ อาทิ การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานโดยไม่มีแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน หรือไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และการควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบทางการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมบัญชีกลาง สำนักงบประมาณ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เหมาะสม

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) คือความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันข้อมูลรวมถึงประเด็นทางด้านกฎ ระเบียบอื่นๆ การระบุความเสี่ยงควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วจึงระบุปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหายและเสียโอกาส ปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการหามาตรการลดความเสี่ยงได้ การระบุความเสี่ยงสามารถทำได้หลายวิธี อาทิ จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ ทบทวน ผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การอภิปราย การระดมสมอง การเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น

การระบุความเสี่ยงให้รวบรวมข้อมูลความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรือเคยรับรู้มาก่อนแล้ว คาดการณ์ว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นอีก (Known Factor) หรือปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในโครงการ/กิจกรรมหรือในกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ (Unknow Factor)

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
(Known Factor และ Unknow Factor)

Known Factor		ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว	
Unknow Factor		ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อนแต่มีความ เสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาส เกิด	
ความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknow Factor
๑. ความเสี่ยงการทุจริตจากการ อนุมัติ อนุญาตตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ.๒๕๖๙	การดำเนินการยื่นคำขอไม่มี กรอบระยะเวลาที่ชัดเจน ก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อ ความรวดเร็วในการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต		√
๒. ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้ อำนาจตามกฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ	การเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ เช่น ร้านค้า โรงงาน นำไปสู่การ จ่ายเงินพิเศษ		√
๓. ความเสี่ยงการทุจริตจากการ จัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับ ผลประโยชน์จากผู้มาติดต่อ เสนอราคา		√
๔. ความเสี่ยงการทุจริตจากการ บริหารงานบุคคล	การเรียกรับผลประโยชน์เพื่อ แต่งตั้ง โยกย้ายประเมินความดี ความชอบ		√

การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยงที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือองค์กร

การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงได้แก่ ระดับโอกาสที่เกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบและระดับของความเสี่ยง โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและระดับความรุนแรงของผลกระทบ ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก ดังนี้

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต

๑.โอกาสที่จะเกิด (Likelihood :L) หมายถึงความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงซึ่งจำแนกเป็น ๕ ระดับคือ

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ ครั้ง/ปี

๒.ผลกระทบ (Impact :I) หมายถึงขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยง จำแนกเป็น ๕ ระดับคือ

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	รุนแรงที่สุด	เกิดความเสียหายร้อยละ ๒๕ ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กระทบต่อชื่อเสียงทรัพย์สินอย่างมหันต์/การบาดเจ็บถึงชีวิต
๔	รุนแรงมาก	เกิดความเสียหายร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กระทบต่อชื่อเสียงทรัพย์สินอย่างมาก/การบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นทุพพลภาพไม่สามารถทำงานได้
๓	ปานกลาง	เกิดความเสียหายร้อยละ ๑๕ ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กระทบต่อชื่อเสียงทรัพย์สินปานกลาง/การบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
๒	น้อย	เกิดความเสียหายร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กระทบต่อชื่อเสียงทรัพย์สินพอสมควร/การบาดเจ็บอย่างรุนแรง
๑	น้อยมาก	เกิดความเสียหายร้อยละ ๕ ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กระทบต่อชื่อเสียงทรัพย์สินเล็กน้อย/การบาดเจ็บแต่ไม่รุนแรง

๓.ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk : D) หมายถึงสถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงมีค่าเชิงปริมาณซึ่งคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับโอกาส} \times \text{ดับผลกระทบของความเสี่ยงหรือ } D = L \times I$$

ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรง
ของผลกระทบ
(Impact)

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

สีที่ใช้แสดงระดับความเสี่ยง

ความเสี่ยงต่ำ

ความเสี่ยงปานกลาง

ความ
เสี่ยงสูง

ความเสี่ยงสูงมาก

๓.๑ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่เกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆและประเมินความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยงเพื่อให้เห็นถึงระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกันทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคนหรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

๑.พิจารณาโอกาส ความถี่ในเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาสความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้ใหญ่ได้พิจารณาโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และระดับผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยแล้วนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบจะเกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มา

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนโดยระบุสถานะของความเสี่ยงตามลำดับนี้

-๖-

๑. สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยไม่ต้องมีมาตรฐานการจัดการเพิ่มเติม

๒. สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Medium) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แต่ต้องมีการเฝ้าระวังอาจมีการปรับปรุงการควบคุมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง (High) อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้จำเป็นต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔. สถานะสีแดง : ความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) ที่เกินระดับความเสี่ยงที่หน่วยงานยอมรับได้อย่างมากต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงเร่งด่วน

ตารางที่ ๒ สถานะความเสี่ยง(แยกตามสี่สัญญาณไฟจราจร)

ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว (ต่ำ)	สีเหลือง (ปานกลาง)	สีแดง (สูง)	สีแดง (สูงมาก)
๑. ความเสี่ยงการทุจริตจากการอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	√			
๒. ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	√			
๓. ความเสี่ยงการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้าง	√			
๔. ความเสี่ยงการทุจริตจากการบริหารงานบุคคล	√			

๓.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยงคือการกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตารางที่ ๒ ตามระดับคะแนนความจำเป็นของการเฝ้าระวังคุณกับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบดังนี้ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังมีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

-ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น Must หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ค่าของ Must คือค่าอยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

-ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือค่าที่อยู่ในระดับ ๑ ระดับความรุนแรงของผลกระทบมีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

๑. กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแลพันธมิตรภาคเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๒. กิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเกี่ยวข้องกับการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม (Financial) ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓. กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย (Customer/User) ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๔.กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวกับกระบวนการภายใน (Internal Process) หรือกระทบต่อการเรียนรู้
องค์ความรู้ (Learning & Growth) ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

-๗-

ตารางประเมินความเสี่ยงระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ		ต่ำ(๑)	ปานกลาง(๒)	สูง(๓)
	ต่ำ(๑)	๓	๖	๙
	ปานกลาง(๒)	๒	๔	๖
	สูง (๓)	๑	๒	๓

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง)
๑. ความเสี่ยงการทุจริตจากการอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑	๒	๒
๒. ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑	๒	๒
๓. ความเสี่ยงการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้าง	๑	๒	๒
๔. ความเสี่ยงการทุจริตจากการบริหารงานบุคคล	๑	๒	๒

๓.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment) นำค่าความรุนแรงจาก
ตารางที่๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใดเมื่อ
เทียบกับคุณภาพการจัดการ(คุณภาพ การจัดการสอดส่องเฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะ
แบ่งเป็น ๓ ระดับดังนี้

ดี: จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงการปฏิบัติงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน

พอใช้: จัดการได้โดยส่วนใหญ่มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงการปฏิบัติงานบ้างแต่ยอมรับได้ องค์กรมี
ความเข้าใจ

อ่อน: จัดการไม่ได้หรือได้เพียงเล็กน้อย การจัดการเพิ่มค่าใช้จ่ายมีผลกระทบถึงการปฏิบัติงานและยอมรับ
ไม่ได้ องค์กรเกิดความเสียหาย

ตารางที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ (๑)	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง (๒)	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง (๓)
๑. ความเสี่ยงการทุจริตจากการอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	ดี	√		
๒. ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	ดี	√		
๓. ความเสี่ยงการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้าง	พอใช้	√		
๔. ความเสี่ยงการทุจริตจากการบริหารงานบุคคล	ดี	√		

หมายถึง : นำค่าเฉลี่ยรวม(จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินควบคุมความเสี่ยงว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใดโดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำกรประเมิน (ดี พอใช้ อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับใดจะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

๓.๕ การจัดการความเสี่ยง

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงแต่อย่างไรก็ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นต้องค้ำค้ำกับการลดระดับผลกระทบความเสี่ยงทางเลือกหรือยุทธศาสตร์ในการจัดการความเสี่ยงโดยมีวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง ๔ แนวคิดหลัก (๔T,S) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง	ศัพท์ที่นิยมใช้ทั่วไป (กรมบัญชีกลาง)	แนวคิด ๔ T
๑. การยอมรับความเสี่ยงหมายถึงการตกลงกันที่จะยอมรับเนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการหรือป้องกันแต่การเลือกบริหารความเสี่ยงด้วยวิธีนี้ต้องมีการติดตามเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ	Risk Acceptance (Accept)	Take
๒. การลด/การควบคุมความเสี่ยงหมายถึงการปรับปรุงระบบการทำงานหรือออกแบบวิธีการทำงานแบบใหม่เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายหรือลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่นการจัดอบรมพนักงาน การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน	Risk Reduction (Control)	Treat
๓. การกระจายความเสี่ยงหรือการโอนความเสี่ยงหมายถึงการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่นการทำประกันภัยกับบริษัทภายนอกหรือการจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน(Outsource)	Risk Sharing (Transfer)	Transfer

วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง	ศัพท์ที่นิยมใช้ทั่วไป (กรมบัญชีกลาง)	แนวคิด ๔ T
๔.การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงหมายถึงการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมากและไม่อาจยอมรับได้จึงตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้นไป	Risk Avoidance (Avoid)	Terminate

๓.๖ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลัก ตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติ ที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงาน)เป็นลักษณะpre-decision

ตารางที่ ๕ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ (กระบวนการ ๑.การจดทะเบียนพาณิชย์ ๒.การยื่นคำขอ อนุมัติ อนุญาต)				
การยื่นคำขอไม่มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน ก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ	ต่ำ	๑.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนโดยกำหนดรายละเอียดขั้นตอนระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตให้ครบถ้วน ชัดเจนพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการทราบ ๒.จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๓.ผู้บังคับบัญชาควบคุม ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	ทั้งปีงบประมาณ	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุข
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ทางกฎหมาย (กระบวนการ ๑.การขออนุญาตก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคาร ๒.การขออนุญาตจำหน่ายหรือสะสมอาหาร)				
การเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ เช่นร้านค้า ร้านอาหาร โรงงาน	ต่ำ	๑.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนโดยกำหนดรายละเอียดขั้นตอนระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตให้ครบถ้วน ชัดเจนพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการทราบ ๒.จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๓.ผู้บังคับบัญชาควบคุม ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	ทั้งปีงบประมาณ	สำนักปลัด กองช่าง กองสาธารณสุข

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง)				
เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ที่มาติดต่อเสนอราคา	ต่ำ	๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดให้มีการสอบทานและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ๓. ดำเนินการจัดทำนโยบายไม่รับของขวัญ ๔. มีการลงระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ๕. ควบคุมกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ อย่างเคร่งครัด	ทั้งปีงบประมาณ	กองคลัง

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล (กระบวนการ การคัดเลือก/สรรหา/ประเมินบุคคล)				
การเรียกรับผลประโยชน์เพื่อแต่งตั้ง โยกย้าย ประเมินความดีความชอบ	ต่ำ	๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนให้มีความชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการสรรหา ๓. จัดทำมาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม ๔. มาตรการจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล	ทั้งปีงบประมาณ	สำนักปลัด

๔.สรุปผลการประเมินความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลจันทใหญ่ ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ จำนวน ๔ ด้าน ประกอบด้วย

- ๔.๑ ความเสี่ยงการทุจริตจากการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๖๙
- ๔.๒ ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ๔.๓ ความเสี่ยงการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔.๔ ความเสี่ยงการทุจริตจากการบริหารงานบุคคล

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ทั้ง ๔ ด้าน สรุปได้ว่าขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตต่ำอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น

ลงชื่อ ผู้จัดทำ
(นางสาวอินพรรณวดี ศรีวิริยไชย)
หัวหน้าสำนักปลัด

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบ
(นางสาวพิมพ์พรรณ จันทร์รูปร่าง)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มใหญ่

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบ
(นายสุเทพ ทองธรรมชาติ)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มใหญ่